Thesis Title

Circulatory Responses to Hemorrhage during Hot

and Cold Environments

Author

Miss Sarinthip Chawaphanth

M.Sc.

Physiology

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. Udom Boonayathap

Chairman

Assist. Prof. Dr. Chucheep Praputpittaya

Member

Dr. Anchalee Pongchaidecha

Member

ABSTRACT

The changes of circulatory responses to hemorrhage during exposure to hot and cold environments were studied in anesthetized rats. The animals were divided into 3 groups as follows: group I or neutral environmental group (25 \pm 2 °C), group II or cold environmental group (15 \pm 1 °C) and group III or hot environmental group (40 \pm 1 °C). The experiments were divided into 2 parts.

Part I. Before hemorrhage. The results reveal that during 1 hr exposed to the 3 ambient temperatures, the rectal temperatures are slightly decreased during neutral and cold environments, but it is slightly increased during hot environment. The mean arterial blood pressures and heart rate in neutral environment are nearly constant throughout the first 40 min and slightly increased in the last 20 min. These changes may be due to a slight decrease in rectal temperature by the effect of anesthesia causing an increase in sympathetic activity.

The increase of mean arterial blood pressures throughout 1 hr exposure to cold indicates that peripheral vasoconstriction and increased blood Cardioacceleratory reflexes in the early stages viscosity may occur. of cold exposure may complicate the elevation of heart rate. Thereafter, the heart rate decreases until at the end of the experiment. It is postulated that this may be due to a decline in basal metabolic rate and cellular oxygen consumption. The initial increase in both mean arterial blood pressures and heart rate during heat exposure seem to be the results of the increase in body temperature causing an increase Then, it slightly decreases in the in heart rate and cardiac output. last 20 min of the experimental period supports that peripheral vasodilatation may occur. The hematocrits and plasma protein concentrations during cold exposure are the highest and during heat exposure are the lowest. The results reveal that hemoconcentration and hemodilution may exist during cold and heat exposures, respectively.

part II. After hemorrhage. It is observed that the rectal temperatures during neutral and cold exposures decrease slower than the data obtained before hemorrhage. It is assumed that this may be due to the combine effects of increased peripheral vasoconstriction which occurs both during cold exposure and following hemorrhage. The small increase in rectal temperature during hot environment seems to be due to the combine effects of increase in metabolic rate and vasoconstriction after hemorrhage. However, this slight increase in the rectal temperature may be due to the increased heat loss from the

body by peripheral vasodilatation and increased evaporative cooling by saliva spreading. At the end of hemorrhage, the mean arterial blood pressures in all groups are rapidly increased within 10 min after hemorrhage. It was suggested that there were at least 2 compensatory mechanisms which might participate in maintaining the blood pressure. The baroreceptor reflex has been pointed out to be the first regulatory Thereafter, the renin-angiotensin system may come to play role in the compensatory mechanisms. At the end and after hemorrhage, within 40 min, the highest mean arterial blood pressure is observed during cold exposure. This may indicate that there is increased peripheral vasoconstriction occurred during cold exposure and following hemorrhage. While, the lowest mean arterial blood pressure is obtained during heat exposure. This may be due to an increased peripheral vasodilatation which occurs in this group of the experiments. heart rates during and after hemorrhage during exposure to neutral environment may be divided into 4 sequential phases: Phase I steady state; phase II increased sympathetic activity, causing an increase in heart rate; phase III decreased sympathetic activity, involving a decrease in heart rate and phase IV increased sympathetic activity. causing an increase in heart rate. In the first 3 phases, the changes of heart rates during cold and hot environments show the same pattern as observed during neutral environment. In phase IV, the decrease and increase in heart rates obtained in cold and heat exposures may be due to the direct effects of cold and hot environments, respectively.

environments, respectively. In all groups of the experiments, the decrements of the hematocrits and plasma protein concentrations indicate that a hemodilution may occur after hemorrhage. This changes may be due to a shift of interstitial fluid into vascular space.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การสนองตอบของระบบไหลเวียนโลหิตต่อการเสียเลือด

ในภาวะแวดล้อมร้อนและเฮ็น

ชื่อผู้เ ซียน

นางสาว ศรินทร์ทิพย์ ชวพันธุ์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสรีรวิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รศ.ดร. อุดม บุณยทรรพ

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ชูชีพ ประพุทธ์พิทฮา

กรรมการ

ดร. อัญชลี พงศ์ชัยเดชา

กรรมการ

าทคัดช่อ

การเปลี่ยนแปลงของระบบไหลเวียนโลหิตต่อการเสียเลือดในสภาวะแวดล้อมร้อน และ เฮ็น ได้ทำการศึกษาในหนูขาวที่สลบ สัตว์ทดลองแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่ม I หรือกลุ่ม อุณหภูมิสิ่งแวดล้อมปกติ (25 ± 2 °ช) กลุ่ม II หรือกลุ่มอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเฮ็น (15 ± 1 °ช) และกลุ่ม III หรือกลุ่มอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเป็น 2 ตอน

ตอนที่ I ก่อนการเสียเลือด เมื่อหนูแต่ละกลุ่มอยู่ในอุณหภูมิต่าง ๆ ดังกล่าวนาน
1 ชั่วโมง ผลการทดลองพบว่า อุณหภูมิของร่างกายลดลงเล็กน้อยเมื่อสัตว์ทดลองอยู่ในอุณหภูมิ
สิ่งแวดล้อมปกติและเย็น แต่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมร้อนอุณหภูมิของร่างกายจะสูงขึ้นเล็กน้อย หมะ
อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่อุณหภูมิปกติค่าความดันโลหิต และอัตราการเต็นของหัวใจค่อนข้างคงที่ใน 40 นาที
แรก และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยใน 20 นาที่สุดท้ายของการทดลอง การเพิ่มขึ้นนี้อาจเนื่องมาจากผล
ของยาสลบทำให้อุณหภูมิของร่างกายลดลงช้า ๆ ซึ่งกระตุ้นให้ระบบประสาทชิมพาเธติคทำงานเพิ่ม
ขึ้น เมื่ออยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเย็นตลอด 1 ชั่วโมงค่าความดันโลหิตเพิ่มขึ้นบ่งชี้ว่าอาจมีการ
หดตัวของหลอดเลือดในส่วนปลายของร่างกาย และเลือดมีความเข็มขันเพิ่มขึ้น รีเฟรกซ์ที่กระตุ้น
การทำงานของหัวใจในระยะแรก ๆ ที่อยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเย็นอาจมีส่วนร่วมที่จะทำให้อัตรา
การเต็นของหัวใจเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นอัตราการเต็นของหัวใจลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งสิ้นสุด

การทดลอง การลดลงของอัตราการเต็นของหัวใจดังกล่าวนี้ ดาดว่าเกิดจากอัตราการผลิต พลังงานของร่างกาย และอัตราการใช้ออกซิเจนของเซลล์ลดลง ค่าความดันโลหิต และอัตราการเต้นของหัวใจที่เพิ่มชั้นในตอนแรกเมื่ออยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมร้อนอาจเนื่องมาจากอุณหภูมิของ ร่างกายเพิ่มชั้น ทำให้อัตราการเต้นของหัวใจ และปริมาณเลือดที่ออกจากหัวใจเพิ่มชั้น หลังจาก นั้นค่าความดันโลหิต และอัตราการเต้นของหัวใจลดลงใน 20 นาที่สุดท้าย อาจเนื่องมาจากมีการ ขยายตัวของหลอดเลือดในส่วนปลายของร่างกาย ค่าฮีมาโตคริต และความเข้มขันของโปรตีน ในพลาสมาสูงที่สุดเมื่ออยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเย็น และต่ำที่สุดเมื่ออยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมร้อน บ่งชี้ว่าเลือดจะเข้มขันขึ้นเมื่อร่างกายอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เย็น และเลือดจะเจือจางลงเมื่อร่างกาย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ร้อน

ตอนที่ II หลังจากเสียเลือด พบว่าในชณะอยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมปกติและเย็น อุณหภูมิของร่างกายลดลงช้ากว่าตอนก่อนการเสียเลือด คาดว่าอาจจะมีการหดตัวเนิ่มขึ้นของ หลอดเลือดในส่วนปลายของร่างกาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลของอุณหภูมิเย็นร่วมกับผลภายหลังจาก ในขณะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ร้อน การเพิ่มขึ้นเล็กน้อยของอุณหภูมิของร่างกายอาจ การเสียเลือด เป็นผลจากการเพิ่มชื้นของอัตราการผลิตพลังงานของร่างกายร่วมกับการหดตัวของหลอดเลือด ภายหลังจากการเสียเลือด อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นเล็กน้อยของอุณหภูมิของร่างกายอาจจะ เนื่องมาจากการสูญเสียคิวามร้อนออกจากร่างกายมากชั้นโดยการชยายตัวของหลอดเลือดส่วนปลาย ของร่างกาย และการระบายความร้อนออกจากร่างกายเพิ่มขึ้นโดยการระเหยของน้ำลาย สิ้นสุดของการเสียเลือด ความดันโลหิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกกลุ่มภายใน 10 นาทีหลังจาก คาดว่ามีกลไกอย่างน้อย 2 กลไกที่มีบทบาทในการรักษาความดันโลหิต กลไกที่ ช่วยรักษาความดันโลหิตในระยะแรกคือ baroreceptor reflex ระยะต่อมาระบบ renin-angiotensin เข้ามามีบทบาทในการรักษาความดันโลหิต ที่จุดสิ้นสุดของการเสียเลือด และภายใน 40 นาทีหลังจากเสียเลือด พบว่าค่าความดันโลหิตสูงที่สุดเมื่ออยู่ในอุณหภูมิเย็น ซึ่งบ่งชี้ ว่าอาจมีการหดตัวของหลอด เลือด ในส่วนปลายของร่างกาย เพิ่มขึ้น เมื่ออยู่ ในสิ่งแวดล้อมที่ เย็นและ เมื่ออยู่ในอุณหภูมิร้อนค่าความดันโลหิตต่ำที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากมีการ ภายหลังจากเสียเลือด

ขยายตัวของหลอดเลือดในส่วนปลายของร่างกายเพิ่มชั้น เมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมอุณหภูมิปกติอัตราการเต้นของหัวใจในระหว่างเสียเลือด และภายหลังจากเสียเลือด อาจแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ตามลำดับดังนี้ ระยะที่ I อัตราการเต้นของหัวใจคงที่ ระยะที่ II การทำงานของระบบ ประสาทชิมพาเธติคเพิ่มชั้น ทำให้อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มชั้น ระยะที่ III การทำงานของ ระบบประสาทชิมพาเธติคลดลง เป็นผลให้อัตราการเต้นของหัวใจลดลง และระยะที่ IV การ ทำงานของระบบประสาทชิมพาเธติคเพิ่มชั้น ทำให้อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มชั้น ใน 3 ระยะ แรกการเปลี่ยนแปลงอัตราการเต้นของหัวใจเมื่ออยู่ในอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมเย็นและร้อนเป็นไปใน ทางเดียวกันกับเมื่ออยู่ในอุณหภูมิปกติ ในระยะที่ IV อัตราการเต้นของหัวใจลดลงเมื่ออยู่ใน อุณหภูมิเย็นและเพิ่มชั้นเมื่ออยู่ในอุณหภูมิเย็นและเพิ่มชั้นเมื่ออยู่ในอุณหภูมิเอ็นและร้อน ตามลำดับ การลดลงของค่าฮีมาโตคริต และความเข้มขันของโปรตีนในผลาสมา ซึ่งพบใน สัตว์ทดลองทุกกลุ่ม บ่งชี้ว่าหลังจากเสียเลือด เลือดจะเจือจางลงซึ่งอาจเกิดจากมีการเคลื่อนที่ ของของเหลวเข้ามาในหลอดเลือดมากชั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved